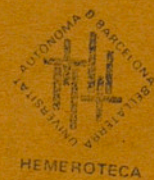

100

TERRASSA 1984 ©

L'AVANTGUARDA
feixista

Factoria multicolor
JOAN IGNASI ROS

escola de Sirenes

3

Ronald Reagan, 1968.

Si és necessari que hi hagi un bany de sang, que així sigui d'una vegada. !Ja n'hi ha prou de contemporitzar!

-Ronald Reagan-

Pel club de groupies de RR:

REDACCIO/ Roser Ventura, Marc Gilles, Dolors Font. Ramon Aymerich

DISSENY: Quim Berenguer

FOTOGRAFIES: Jordi Salvador

CONTRAPORTADA: Byrbiloke

CONTRAPORTADA INT: Paqui

Per atemptats i contactes:

APARTAT 234

La redacció d'EC es fa responsable de les pàgines pars. Pel que fa a les altres són responsabilitat exclusiva del lector.

El "Diario de Terrassa- el diari", el millor diari d'aquesta ciutat, ha ressucitat a Visconti i Rossellini, morts respectivament el 1.976 i el 1.977. En la ressenya de l'estrena a Terrassa del documental "Addio Berlinguer", rodat durant l'enterrament del líder comunista italià el 1.984, l'esmentada publicació inclou entre els directors de la pel·lícula aquests dos realitzadors. "Addio Berlinguer" és un film col·lectiu en el que hi van participar tots els grans directors del cinema italià actual llevat dels fatxes i els morts. Va ser estrenat a Terrassa en un acte del PSUC celebrat a Les Arenes. Posats a ressuscitar directors italians morts, ens preguntem perquè el DT no va fer el mateix amb Pasolini i De Sica, per exemple.

Mirall

Edicions del Mirador/Mirall de Glaç és la nova aventura d'aquest equip literari que s'ha entestat ara en l'edició de volums. La sèrie s'inicia amb un autor uruguai-rubíenc, l'Hector Rosales, i porta per títol "Desvuelos".

FANZINE

La cosa està calenta per a l'edició d'un nou -macrofanzine-antologia?- tirat endavant per la gent que antigament editava, a saber, Villa Triste, Melodias Destruktoras, o Tutti Fruti, entre d'altres. A l'espera doncs del fanzine i de la celebració corresponent.

La gent contractada per l'organització del Festival de Jazz d'enguany encara no han pogut cobrar atès que les subvencions promeses per les institucions encara no han arribat tot i que el festival ja fa dies és acabat. Naturalment, tots volien constats el seu nom als anuncis i cartelleres i la Generalitat fins i tot volia ésser-hi esmentada com entitat organitzadora (tot i que no va organitzar-hi res), però a l'hora de pagar tots es fan el boig.

400

Seguint el ritme estacional darrerament deteriorat, a la ciutat l'hi ha sortit un granet al cul, cosa de la sang que no s'acaba de renovar. Ens referim del Comitè per la Pau i el Desarmament. Un grup que es passà gairebé dos anys dormint sota la tutela institucional, però que ara recobra força al seu marge. Aplegar quatre-centes persones contra Reagan a la Vella, la moguda dels Instituts, o la caravana de cotxes no és conya en l'actual situació.

objectors

Però no és solament el Comitè. Es també la consolidació del Col·lectiu d'Objectors, tots jovenets i al·lèrgics a les botes. I en són una pila. O l'aparició d'un nou grup feminista "Bacallà Esqueixat", surrealista i postmodern. Enfi, que això sembla animar-se.

TVes

Res a veure però amb l'al·lucinant moguda comunicativa local. Al marge de l'estranya situació de Tele-XX, hom detecta la presència de tres nous projectes televisius. El que millor s'arrambi a la sardina, s'ho acabarà fent. I hom parla també d'un favorit. Un grup sòlid i potent ja prou implantat. O les mateixes ràdios. Radio-Star continua amb el seu immillorable "El botijo suburbano", a saber, els divendres a la nit. I potser aviat tindran equip mòbil. Increible!

Absolutament denigrant l'espectacle filmic local. Amb el tancament de Recreo i Imperial es margina decididament un ampli sector de la ciutat. P.E. els pajillero

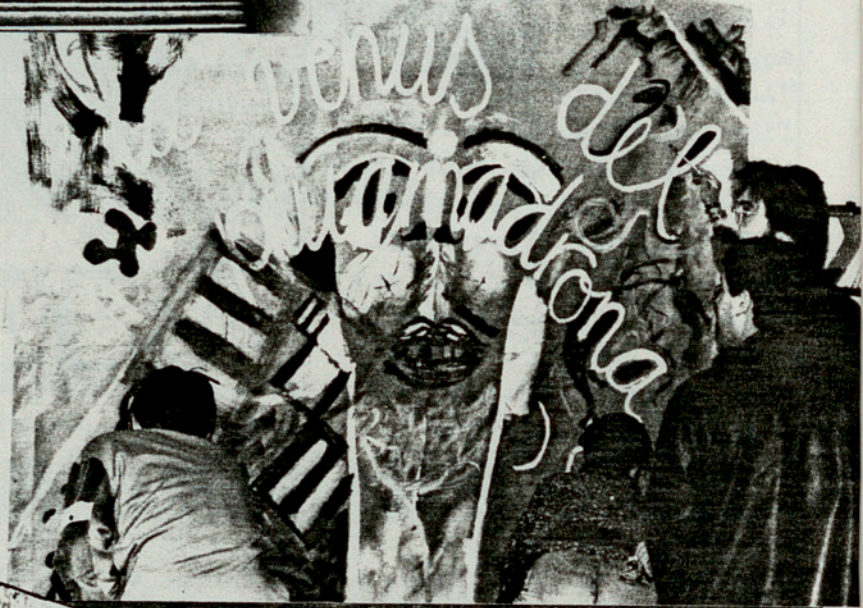

escola de sirenes

Clara

«CLARABOIA»
RUBI

Factoria
multicolor

La Factoria, en deliri moderat

10 de Maig, actuaven
Factoria Multicolor,
La Claraboia, Sant Miquel 9
a RUBI

Aquest forat a la imaginació com el defineixen els inspiradors del projecte, és -reduït i destartalat- local de dues plantes situat en un dels racons més enrevessats de la veïna ciutat. La Claraboia, ens diuen, es vol no solament com a taller d'art i centre de reunions, sinó que intenta arreplegar tota mena de manifestacions artístiques. Així, i en el breu espai de dos mesos, aquelles habitacions -plenes d'objectes inútils i personals- han viscut ja més d'una exposició. El passat 10 de maig, el local s'estrenava amb la seva primera

de senyals a marrans de granja

Es moda. Aquest hivern toca analitzar la transició. Sense novetats estimulants Colors dels primers vuitanta, com les formes. Es moda conservadora, instal·lada, poderífica. Obsoletament juvenil, infantilment vanitosa. Perfum narcòtic d'una crisi passadora. Sota barrets de palla, ments funcionaris/funcionariables amb calva brillant canten himnes polifònics de victòries assolides. Victòries de consolidació democràtica, de maduresa col·lectiva, de seny exemplar, de constitucionalitat monàrquica reeixida, de canvi. Potser un cert sentit de la realitat pot legitimar aquesta mena d'absoltes i, fins i tot, l'optimisme litúrgic de totes les institucions emparentades amb l'estat coronat. És possible que la nova fornada de gestors de la cosa pública creguin fervorosament tot allò que diuen. I més enllà d'empassar-se el propi discurs, és possible també que s'imaginin protagonistes de tanta glòria històrica com proclamen. No és moda qüestionar sentits de la realitat en la societat de l'artifici-espectacle. I, al cap i a la fi, ells són el centre de l'espectacle, els cambrers de l'artifici. Ells representen la política. Tantmateix, des de l'altre cantó de la pantalla, des de la condició d'espectador i consumidor de moda, a voltes la perspectiva i la dimensió de les coses apareix alterada. I hom pensa que la canalla gestora del franquisme en la seva mateixa barroeria tingué la virtut de produir una reacció social rica en valors i manifestacions. Thomas Mann comentava, referint-se als anys del feixisme, que havia estat un període moralment bo, car

el feixisme reprimia de manera tan inequívoca tots els valors humans fonamentals que facilitava la presa de consciència i la indignació. Efectivament, de l'ahir franquista dels primers setanta hom pot recordar més enllà de la difosa il·lusió del canvi, valors col·lectius com l'afany de protagonisme, el sentiment de solidaritat, la recerca de formes concretes de democràcia real, la aparició d'elements de comportament que apuntaven una nova ètica, el respecte a la novetat i a l'espontani, l'intent de construir parcel·les de societat civil al marge de l'estat, l'esperonament a l'exercici de la crítica front a les manifestacions de poder, la permisivitat social i un llarg etcètera. En l'avui democràtic i constitucional de la superació per la via del canvi de la crisi des del poder, ... Després de tanta victòria i tanta glòria orquestades, tot això és el que s'ha malmès. És difícil d'esbrinar si la nova situació respon a un projecte polític conscient o bé a una mena d'encadenament de casualitats atzaroses. Malgrat tot, és la pròpia misèria d'una realitat ben poc espectacular la que pot legitimar un sentit de la realitat apareix com una herència històrica despreciable. Aquesta

nova generació de cambrers del poder, suara homologada, ja compta amb un patrimoni destructiu de valors considerable. No gaudeix ni de la coartada de generar resposta crítica perquè se la menja cada dia i no li fa mal. Es la promoció de sastres i modistes més avorrida i perillosa del segle. Dissenyen l'alta costura de l'estat i controlen el prêt-à-porter quotidia.

La seva moda no té dreta ni esquerra perquè és la de sempre, amb els colors i la forma de sempre. L'obsessió és conservar-se en el poder, en un estat tan omnipotent com sigui possible. I si cal ens faran portar uniforme. De faixa i màniga estreta.

R. VENTURA I GASOL

Terrassa en venda

Si els americans volguessin comprar Terrassa, que no ho faran per molts videos promocionals que l'Ajuntament els endinyi, tota la ciutat sencera (llevat de la gent) els costaria mil milions de dòlars ja que aquest és el valor en el qual ha estat tassada Terrassa. Qui ho diria que pot valdre tant una merda de ciutat com aquesta en la que no es pot ni treballar, ni divertir-se, ni culturitzar-se, ni expressar-se, ni lligar, ni...

ESPAÑOL - ESPANYOL

El Pujol està més content que unes Pasqües ara que els fatxes de Madrid l'han fet "español del año". Fins i tot ha arribat a dir que Catalunya té voluntat espanyolista però no la deixen. Aquest senyor sempre monopolitzant, ara es deu pensar que Catalunya és ell. ¿O és que ens ho pregunten als catalans si tenim o no voluntat espanyolista? A més sembla que va dir, per desmentir-ho després, que li agradava ser Presidente del Gobierno.

moda ungles

Fixeu-vos bé, la manicura és una cosa de classes socials, de l'oci, estrictament femenina. Evidentment no tothom pot portar les ungles perfectament arreglades i llargues. Depèn de la feina que una fa. Fins i tot produeix angunia, sembla que s'hagin de petar en un no res, i el frustrate pot ser total. Si us les mossegueu teniu un parell d'avantatges. Una, que sempre podeu dir que patiu de tics nerviosos que traspasseu amb aquest fet; l'altre, que us estalvieu de netejar-les i de cuidar-les tal com cal. Si escolliu aquestes preferències es poden atribuir al fet de que sigueu poc femenina, aleshores a intentar sempre amagar les mans a la butxaca, fet que queda molt discret i dona, al mateix temps, una imatge molt relaxada. Si per contre, us les pinteu, procureu no dur

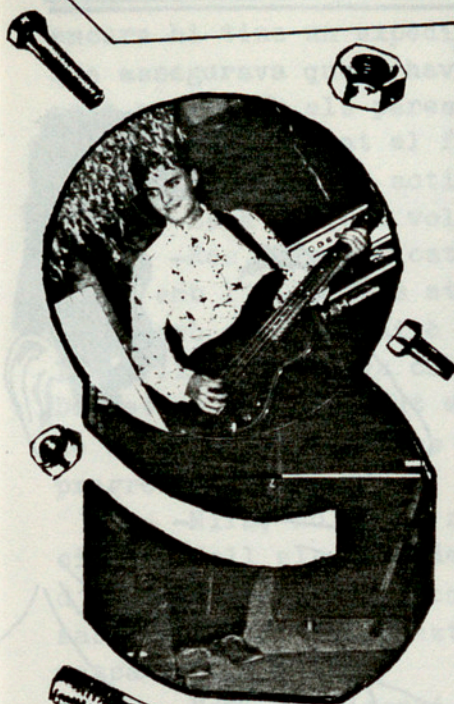
ungles de gata. L'amant es pot posar molt disciplinat i pot patir esgarrapades, que no venen al cas, quan es comença en un seguit de carícies rigorosament de caire tendre.

Pel que fa a les dels peus, podeu fer el que us sembli. M'atreveria a comentar que us les podrieu pintar amb uns tons càlids, que no sobrepassin el rosa estrident, i sense arribar al vermell. S'ha de cuidar l'estètica, però no fer-ne un afegit, que pot cridar massa l'atenció i és senyal de mal gust.

AQUEST ANY NO ES PORTARÀ L'ART RELIGIÓS, CREC QUE ES VENDRÀ ALGUNA COSA MÉS MILITANT.

POT SER QUE TINGUIS RAÓ, PERÒ ESCOLTO, AQUESTA NENA ESTÀ MOLT PET, OÍ?

PRINTED IN
FACTORIA
multicolor

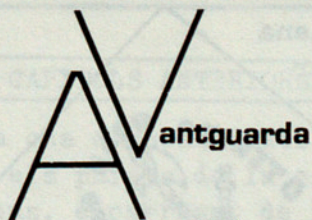
aventura musical. I ho feien amb un grup terrassenc: Factoria Multicolor. Tot estava preparat aquella tarda. Unes quaranta persones ens amuntegàvem al voltant dels aparells dels músics. Un pintor amb "granota" feia seva una particular visió de la Venus del Puigmadrona -per escalfar l'ambient i convertir l'acte en "procés total"- i a la recerca urgent d'un fotògraf, doncs calia donar testimoni de l'effimera composició. Finalment, i després d'una desafortunada intervenció d'un plumífer -talment semblaven els jocs florals d'un país veí- el crit de Norbe, cantant de la Factoria, donava pas al concert. Jurar que ens trobaríem al davant de música industrial i topar-se amb un conjunt que feia pop, fou la primera sorpresa, La segona fou el comprovar

que el pop que fan és homogeni, que les lletres són coherents i que s'hi pot ballar a totes. I la tercera, el verificar que, malgrat que Norbe no era el guitarrista oficial, que el baix tampoc ho era, sonaven bé, i mostraven un bon domini dels instruments. Baix i guitarra rebien el suport del saxo de Transformacions Il·lògicas, i un batero, en aquest cas l'oficial. Conjunt de sorpreses que, amb una sola actuació anterior - a la Greixonera- i amb un accidentat historial de canvis, no deixen de situar a la Factoria com un dels grups amb més futur de la ciutat. I si la cosa no s'espatlla faran l'honor de ser el segon grup local que trepitja el Zeleste, on podran confirmar aquest ascendent historial.

viva & \$\$
linea

La cosa no té color. Si a Madrid li correspon el suposat honor d'estar a la davantera de noves i diferents publicacions (La Luna, MMM, Gratix, etc); si a d'altres racons de la geografia estatal (Santander, Sevilla, La Coruña o Almeria) són ajuntaments i institucions qui subvencionen qualsevol iniciativa editorial; o si únicament forats com Vigo (La Naval) són capaços de proposar quelcom diferent, és a Barcelona on totes aquestes iniciatives acaben per fer tuf de mercat i diner. És paradoxal. Barcelona acaba d'endegar tres projectes de revista amb molta pasta al darrera. Barcelona ciudad, o la millor manera de provincialitzar la ciutat per complexos d'inferioritat amb Madrid. Primera Linea, o la brillant idea del grup Z per reventar el sector a base de coloraines i pasta. A més de convertir les mogudes en màrketing. I Europa Viva, l'únic projecte viable, però que dista molt de ser físicament europea. Tots dos projectes amb vocació estatal (100 mil exemplars per tan reduït mercat) i molt possiblement un fracàs a curt terme. Mentrestant La Luna, encarada cap a Madrid, es ven arreu. Habilitats.

L'FEIXISTA

Diuen que el geni artístic té poc a veure amb la concepció que cadascú es fa de la veritat. Que art i política són dos mons autònoms rarament confluents. O que la volubilitat de la consciència artística és enorme. Però de tant en tant, val la pena submergir-se en la història i capbussar una mica en això tan estrany del compromís.

En aquest cas compromís amb la reacció, amb el feixisme del I Terç de Segle. Guerra Mundial, Revolució Russa, Crisi econòmica, feixisme. Dificilment es podria trobar una època on a l'artista se li demanés tant decididament prendre part. Dificilment l'artista podria haver somniat un món tan convuls i amb canvis tan profunds on poder portar a la pràctica utopies tan diverses. L'artista estava, comparant-ho amb els nostres dies, en una altra òrbita.

Si la revolució proletària fou un alicient que arrossega bona part de la intel·lectualitat i l'avantguarda -la surrealista al davant-, no cal dir que el feixisme seduí un altre sector d'aquella. I les raons que els portaren a realitzar aquest pas de fonàmbol foren ben diverses. A nombrosos socialistes utòpics s'els hi destrompà el gust quan contemplaren la Rússia soviètica. D'altres no pogueren suportar la irrupció de les masses a la vida moderna, l'ascens del proletariat com a força homogènea. Eren reaccionaris. Al·lucinats per uns canvis que no controlaven. Per un món que perd el seu sentit, que no els escolta. De CHIRICO, que acaba renegant de l'avantguarda a "La Comedia del arte moderno" i es posa a copiar els mestres venecians del XV.

de la follia A La mediocritat

Drieu La Rochelle i Brasserach, veïns a "Action Française" i antisemites furibunds. Montherlant, esgarriat per l'ascens de la dona a la plaça pública, Celine, que acaba transformant el seu antisemitisme en odi a tota la humanitat. Odi a ell mateix, afany de destrucció. Esperits lúcids, però perduts dins la voràgine, espaordits per la mort de l'home en majúscules. L'École Romane de Moréas, que crida el retorn al classicisme grec i a la mediterraneïtat! Però cal parar atenció a la Italia de principis de segle per comprovar com la primera avantguarda militant, el futurisme, salta al carrer. Volen trencar amb la tradició; idolatren la velocitat i rebutjen l'intel·lectualisme avantposant-hi l'acció i la guerra. Veuran en el feixisme que neix la oportunitat de posar en pràctica el nou ordre que ha d'acabar amb el passat. El feixisme italià té bons acompanyants. Ja D'Annunzio hi apareix om un dels fundadors, Ezra Pound esdevindrà militant fervorós i nombrosos sindicalistes i anarquistes es deixen portar per aquell impuls "revolucionari". El grup futurista italià, encapçalat per Marinetti i Boccioni, s'hi aboca amb delit.

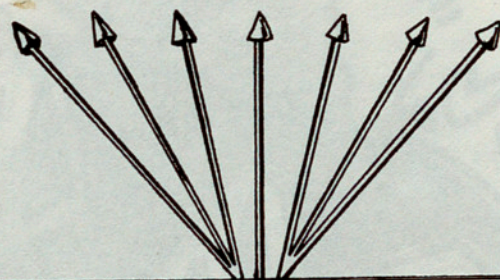
Diferent és el cas alemany. Allà, la intel·lectualitat és majoritàriament jueva, i prop de 30.000 artistes acabaran per fugir del país. Coneixen molt bé la concepció que de l'art té el Führer. Malgrat tot, un bon sector de l'avantguarda expressionista, hi creurà i en participarà.

Quina serà la seva aportació dins l'herència cultural del feixisme? Ben poca cosa. Aquells que van creure en el nou ordre es veuen rebutjats per aquest, cauen dins l'anonimat i la mediocritat. D'altres se suïciden. Decididament l'Estat, el poder, els accepta com agitadors i propagandistes. Però no els suporta com arquitectes culturals. L'avantguarda, el seu joc destructor, segueix sent incommode per a tot poder. Un poder que ara no els admet la crítica. Que els desposseeix del seu paper de "chamans" de la tribu, per encomanar a l'estat la tasca sagrada de culturitzar l'Imperi. I els artistes alemanys contempen al·lucinats com les seves obres són exposades el 1.937 en la I Exposició d'Art Degenerat per mofa d'un públic idiotitzat. Què hi pinten les proclames futuristes de destrucció del passat amb els mausoleus feixistes? On quedà l'impuls expressionista davant els panteons de l'arquitectura

Catalunya aportarà individualitats com Joan R. Masoliver o Josep Mª Junoy. Però no avancem els fets i concentrem-nos en el grup que envolta Falange.

José Antonio havia agradat sempre d'envoltar-se de poetes i joves intel·lectuals. De segur, pel rebuig inicial que la seva Falange produí entre els reaccionaris més respectables: Ortega i Gasset, Unamuno i d'Ors. D'extracció social burgesa, senyorets castellans, però també d'Oviedo, de Sevilla, de Barcelona. No deixaren de ser un grup mitjanament mediocre. Sols Sanchez Mazas o Ernesto Giménez Caballero poden retenir la nostra atenció. Ambtot constituïren el sector que més agressivament havia d'assumir el nou règim i, tot sigui dit, atorgaren un punt de modernitat a l'estil del nou règim de Burgos.

Arrancaven de l'erm castellà, del misticisme cutre de l'imperi. De la tibada pesantor de la generació del 98. Però recuperaven també la parafernàlia futurista passada per la bota militar: exaltació de la violència, de la guerra com a força purificadora, de l'amor com antesala de la mort, de la castetat i la rànica abstinència com a camí per arribar al superhome nietzscheà. Parella barreja de dubtosa modernitat al servei

nacional-socialista? Cultura de consigna i propaganda, d'exaltació de la raça ària o de l'imperi cesarista, del cos, de la força i la violència. On ha anat a parar la modernitat? Es força complicat parlar d'avantguardistes a l'Estat espanyol del I Terç de Segle. Els millors d'ells es trobaven a París, i els nous corrents arribaven amb comptagotes. Però la guerra civil havia d'accelerar el procés i la polarització de la intel·lectualitat en dos fronts. Majoritàriament en el bàndol republicà, encara que diversos grupets ho feren en el feixisme.

del nacionalisme espanyol. Falange no entengué que la guerra havia acabat i que la seva agressivitat -formal i real- difícilment podia guarir les cicatrius de la postguerra.

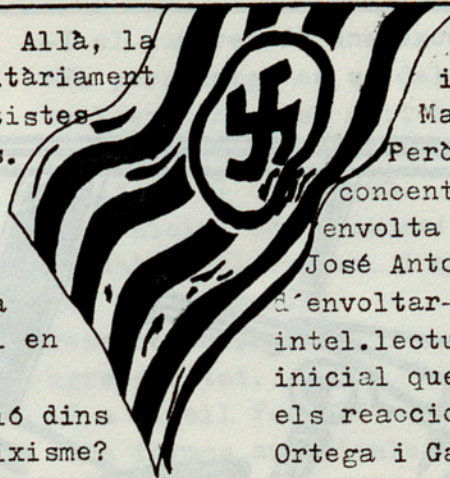
Els intel·lectuals falangistes floriren en els primers anys. Eugeni d'Ors, del que s'en reclamaven, havia d'acabar, des de la seva ampulosa direcció de Bellas Artes, per trencar amb el formalisme compromés. S'acabaren les torxes i els cèsars, aparegué la fugida al passat, I Franco havia de demostrar que la seva closca només donava per coses com el Valle de los Caidos.

Diferent és el cas alemany. Allà, la intel·lectualitat és majoritàriament jueva, i prop de 30.000 artistes acabaran per fugir del país. Coneixen molt bé la concepció que de l'art té el Führer. Malgrat tot, un bon sector de l'avantguarda expressionista, hi creurà i en participerà.

Quina serà la seva aportació dins l'herència cultural del feixisme?

Ben poca cosa. Aquells que van creure en el nou o

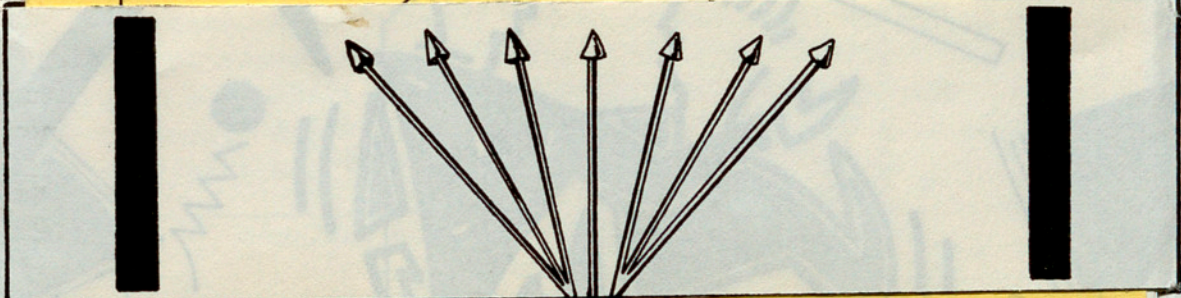
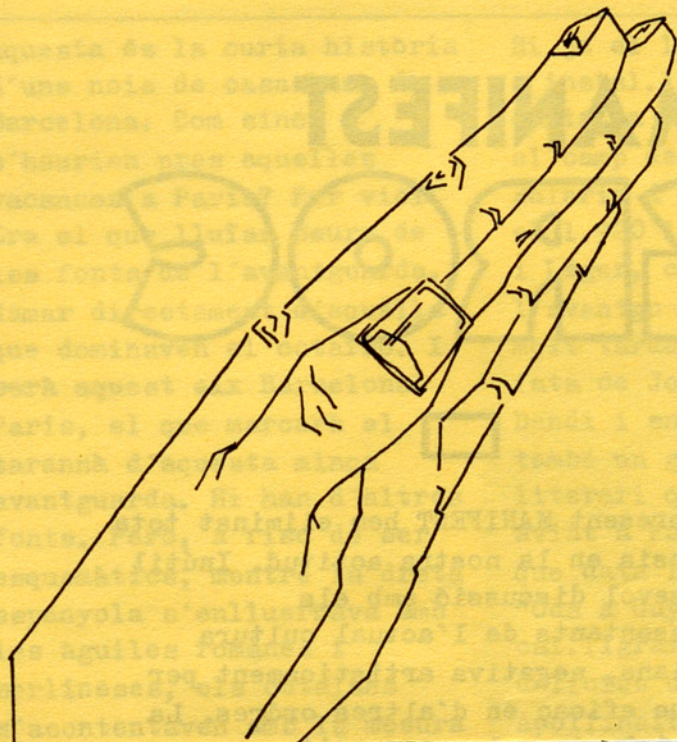
aquest, mediocri
Decidida
accepta
Però no
cultural
destruït
tot pode
la críti
paper de
encomana
culturit
alemanys
seves ob
I Exposit
d'un púb
les proc
del pass
On quedà
els pant

Catalunya aportarà individualitats com Joan R. Masoliver o Josep Mª Junoy. Però no avancem els fets i concentrem-nos en el grup que envolta Falange.

José Antonio havia agradat sempre d'envoltar-se de poetes i joves intel·lectuals. De segur, pel rebuig inicial que la seva Falange produí entre els reaccionaris més respectables: Ortega i Gasset, Unamuno i d'Ors. D'extracció social burgesa, senyorets

de
en de
. Sols
a
sector
sumir el
garen un
nou
l
la
del 98.
rnàlia
litar:
guerra
mor com
tat i
per
Parella
servei

nacional
consigna
raça àri
cos, de
anat a p
Es forç
d'avant
I Terç
trobaven
arribave
guerra
i la pol
en dos
bàndol
grupets ho feren en el feixisme.

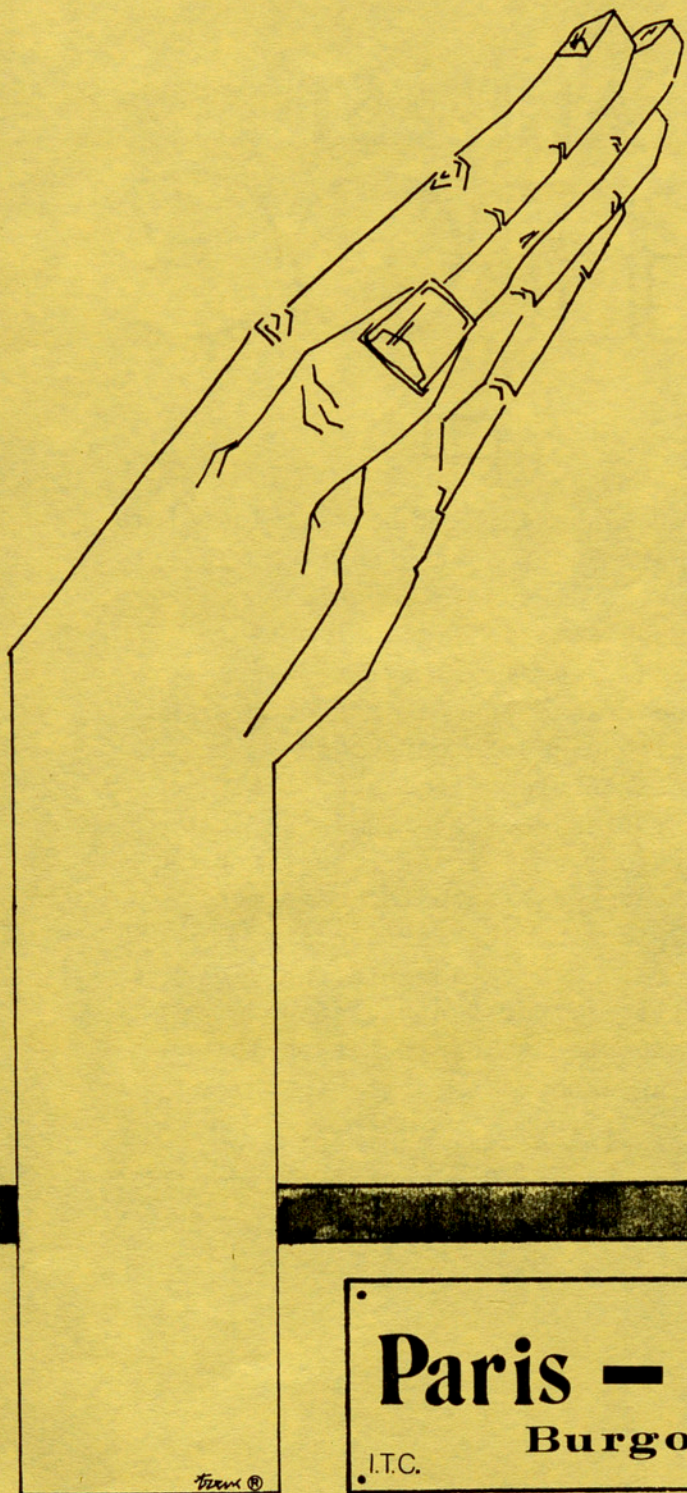
ge no
bat i
i real-
atrius
loriren
s, del
bar, des
Bellas
isme
i els
ssat,
la seva
om

Paris - Barna
Burgos

I.T.C.

TRAM®

el Valle de los Caídos.

Paris — Barna
Burgos

I.T.C.

frank®

MANIFEST

GROC

Del present MANIFEST hem eliminat tota cortesia en la nostra actitud. Inútil qualsevol discussió amb els representants de l'actual cultura catalana, negativa artísticament per bé que eficaç en d'altres ordres. La transigència o la correcció condueixen als delinqüents i lamentables confusionismes de totes les valors, a les més irrespirables atmosferes espirituals, a la més perniciosa de les influències.

Exemple: La Nova Revista. La violenta hostilitat, per contra, situa netament les valors i les posicions i crea un estat d'esperit higiènic.

(Encapçalament del Manifest Groc, signen: Lluís Montanyà, Salvador Dalí i Sebastià Gasch)

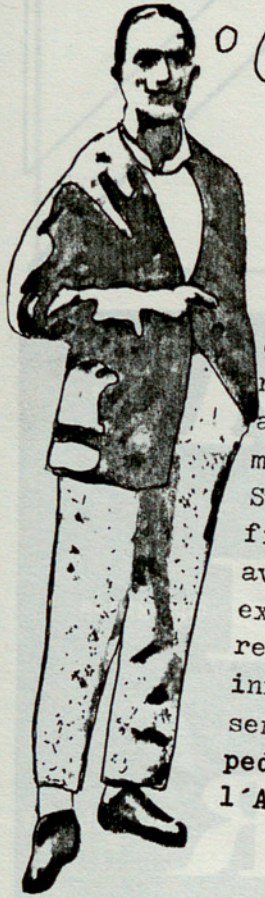
Aquesta és la curta història d'uns nois de casa bona de Barcelona. Com sinó, s'haurien pres aquelles vacances a París? Per vici. Era el que lluïa: Beure de les fonts de l'avantguarda. Mamar directament d'aquells que dominaven el cotarro. I serà aquest eix Barcelona-París, el que marcarà el tarannà d'aquesta minça avantguarda. Hi han d'altres fonts. Però, a risc de ser esquemàtics, mentre la dreta espanyola s'enlluernava amb les àguiles romanes i berlineses, els catalans s'acontentaven amb la mesura francesa. No és casual, doncs, que al nostre país, la dreta i molt especialment la dreta cultural, hagi gaudit sempre d'un cert aval civilitzat.

Si ja el 1.916 Picabia s'instal·la a Barcelona i edita la revista 391, o en el camp de la plàstica la galeria d'en Dalmau exposa el 1.920 les obres de Braque i Léger, cal dir que l'avantguarda arriba aquí molt tardanament. Excepció feta de Josep Me Junoy. Dandi i snob, Junoy era també un gran poeta i crític literari que s'instal·là ben aviat a París. Es del 1.915 que data la meravellosa "Oda a Guynimer", cal·lígrama que farà les delícies del propi Apollinaire. De propagar i presentar el cubisme i el futurisme (revista Trossos, 1.916), passarà pels volts de l'any 1.920 a un procés de reconversió al

HELENA GRUNHOFF

(D'una JONGLEURS, rotlle col·lecti)

Seria inacabable la revisió dels sentiments humans dits elevats, que ens ofereix còmodament la recent psicologia. I realment no es necessita del tot la tal revisió per a arribar a poder anunciar com, en el pla moral que la crisi de consciència que el Surrealisme creu abans tot provocar, una figura com la del marquès de Sade apareix avui d'una puresa diamant i, en canvi, per exemple, i per citar un personatge nostrat, res no pot semblar-nos més baix, més innoble, més digne d'oprobri, que els "bons sentiments" del gran porc, el gran pederasta, l'immens putrefacte pelut, l'Angel Guimerà

-conferència de Dalí a l'Ateneu de Barcelona-

si no li duia cap cançó—
marineret
RESA UNA NOIA EN MON BATELL:

«oh viens tout près de moi
puis pose avec émoi
tes lèvres sur ma bouche
— dans un baiser farouche
je serai toute à toi!

Com sé que es besa
la besaré

qui no vigila —corsari ve i li pren l'aimia—
corsari ve i li pren l'amor

SOTA LES VELES LA CAPTINDRÉ

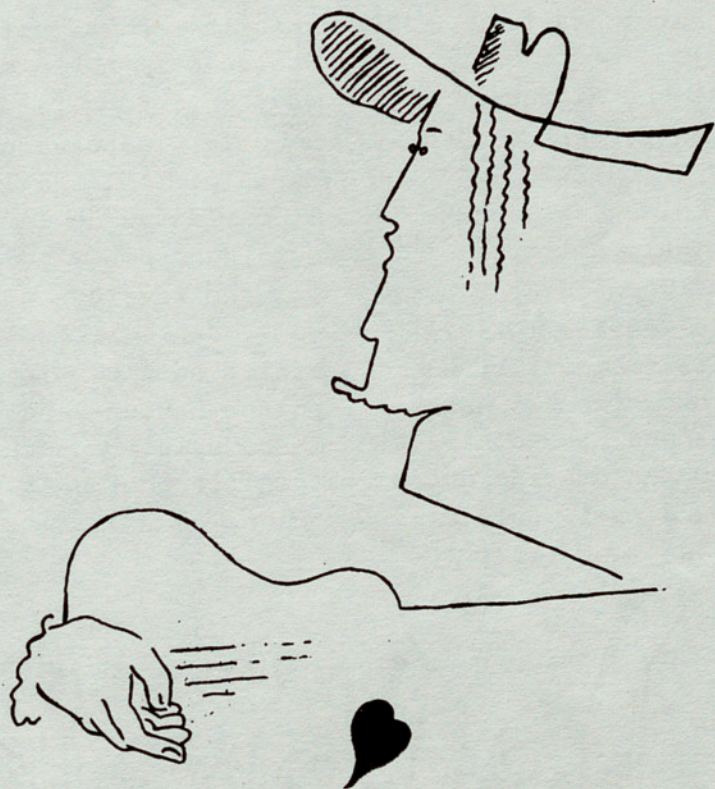
NOTRE DAME DE LA GARDE PRIEZ POUR NOUS
MARSEILLE PORT D'AMOUR

OO O OO
Cerqueu arreu arreu de la nostra península d'Ibèria -Catalunya, Castella, Galicia-Portugal, Andalusia, Euskadi- i enlloc no trobareu aquesta grossa empenta de nomenats Poetes com aquí entre nosaltres catalans. Separats com estem de la resta d'Espanya per la nostra cultura superior i cremant (...) ens havem deixat dur per la mateixa empenta, i perquè ells no valien havem també nosaltres prescindit de valer.

Semblants aventures no han d'estranyar en aquell contexte. L'avantguardisme català no té un cos teòric sòlid i és un petit vaixell que difícilment pot molestar el trasatlàntic construït pel Noucentisme. Altrament l'alçada ideològica d'aquest corrent al nostre país no va més enllà de la rebequeria individualista i amb prou de feines ratlla l'acràcia. Similar avenç cap el classicisme podem trobar en la curta vida de Joan Salvat Papasseit, l'únic de procedència current de tots ells, però que també havia d'acabar en mans de la Lliga.

Fins i tot aquells que mostraren un més elevat radicalisme en la defensa de les seves posicions havien de derivar a posicions clarament ambigües. Es el cas del grup superrealista. "L'amic de les Arts", publicat a Sitges del 1.926 al 1.929, fa l'honor d'haver acollit a les seves pàgines el famós "Manifest Groc". Signen Lluís Muntanyà, un dels crítics més lúcids del nostre país, Salvador Dalí, que ja fa

palesa la seva lucrativa follia i, Sebastià Gasch, entusiasta del moviment que retornarà de l'exili el 1.942 per unir-se a la revista Destino en una nova creuada pel desencís. Una altra revista d'efimera durada recollirà la torxa superrealista. Apareix el 1.929 a Vilafranca, i pren per títol "Helix". L'encapçalen Pere Grasses i Joan Ramon Masoliver. Cosí de Buñuel i amic personal de Breton, Masoliver abandonarà més tard la bandera superrealista per unir-se a Falange. Evaçat per la Generalitat -calia fugir de la xusma faïsta-, passarà a Burgos. Heroïcitat molt semblant protagonitzarà Samuel Ros que, oblidant vells temps i excessos, serà l'encarregat de l'edició de la revista "Vértice", fallit intent cultural del falangisme de postguerra. Però no ens enganyem, la lleugera fascinació de Joan Ramon Masoliver o Samuel Ros per Falange no fa estiu. Fundada a Barcelona per escriptors com Luys Santamarina o gent com Josep Me Fontana, Falange compta al

Salvador Dalí
1926

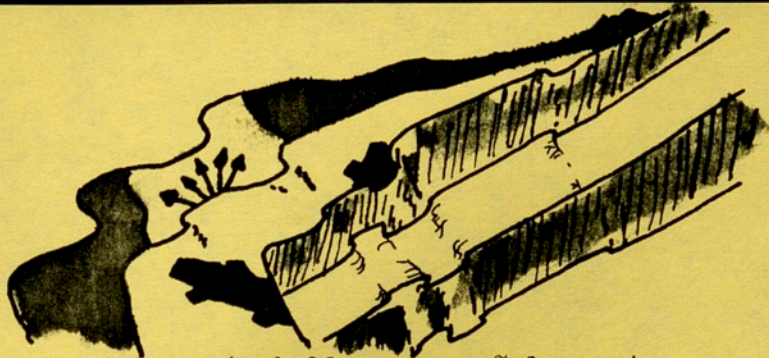
nostre país amb pobríssimes mostres d'alçada: al marge del propi Santamarina, cal citar periodistes de la talla (!) de Carles Sentís, o plumbòfils serialistes com Ignasi Agustí (Mariona Rebull i altres).

I malgrat que Ridruejo tingués la peregrina idea de fomentar la cultura en català, Falange era massa barroera pels artistes catalans. Com era de suposar havien de desertar-hi molt aviat. Així Masoliver, de col.laborar a "El Mare" amb Ezra Pund, abandonava el partit. O Santamarina que es refugiava dins la soletat.

O Junoy que senzillament

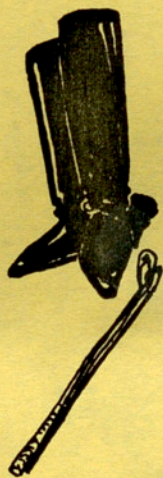
estava ja massa acabat per suportar aquell mal gust. S'haurien de trobar tots un parell d'anys més tard a Destino, amb Gasch, Pla, Ros i altres. Tot per iniciar una més que mai estètica oposició al règim des de la seva posició al.liadòfila. Aquesta llampeguejant i curta història havia acabat. El maridatge de la cultura catalana va ser efímer, i en tot cas revelava una altra cosa. Una col.lecció de cínics desencisats que potser havien descobert massa aviat la seva condició postmoderna.

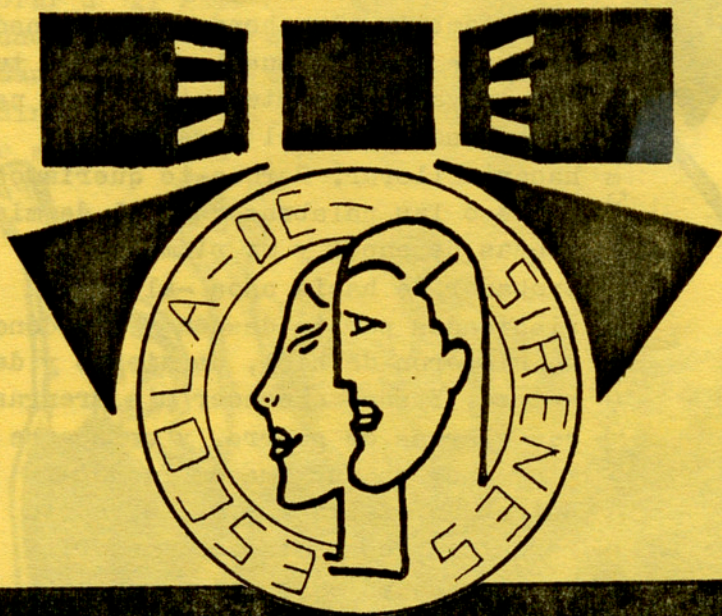

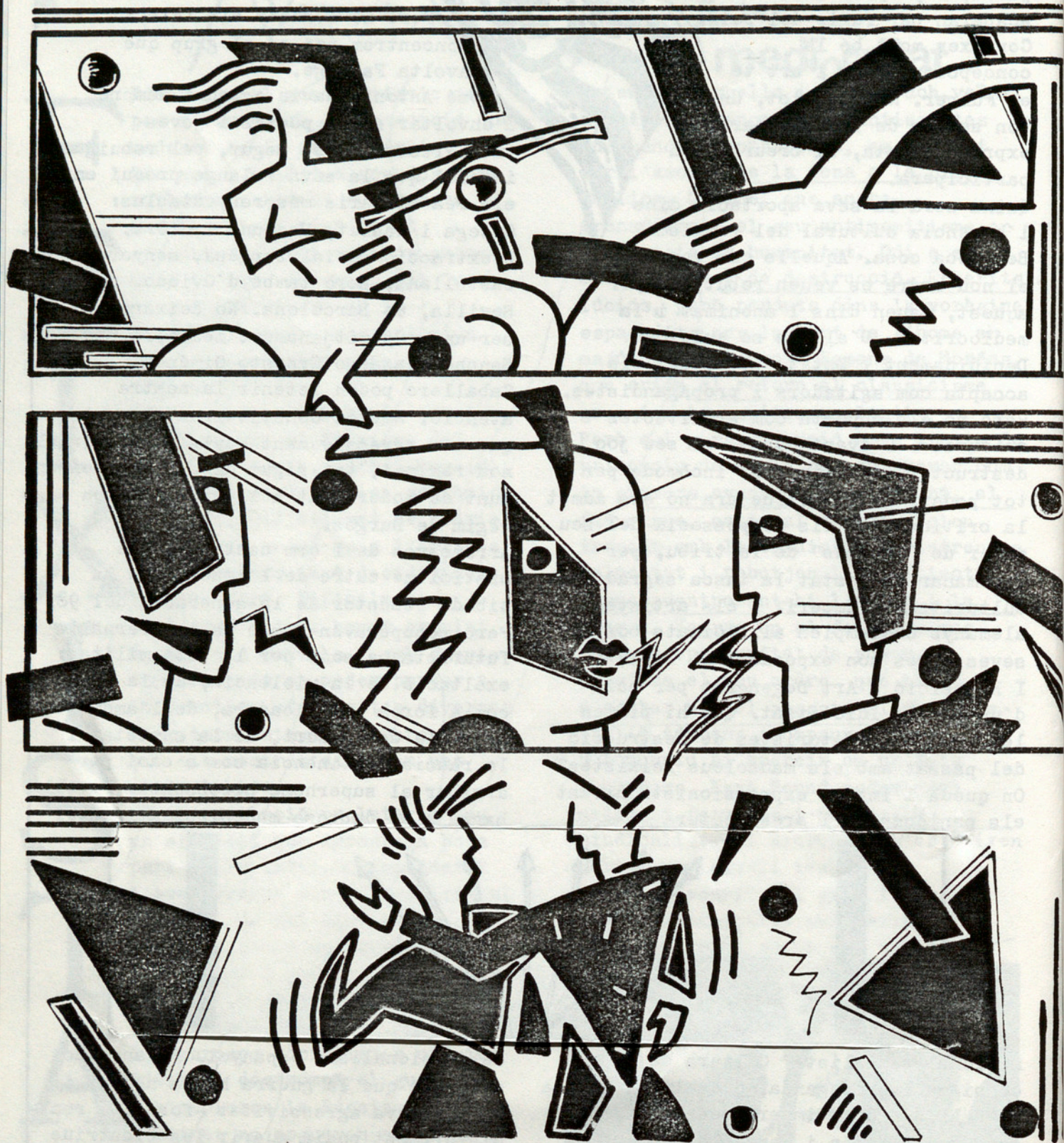
Catalunya: te habla un español que te quiere. Y te quiere como los españoles de la meseta castellana desde siglos te aman: con pasión. Con la misma pasión que se quiere a una mujer..."Quien bien te quiere, te hará llorar", dice el profundo adagio nuestro. "La maté porque era mía", dice también otro hondo y apasionado decir de nuestro pueblo...Porque tu, Catalunya !nos pertenecias! !y a nadie más! Y sentíamos el derecho de hacerte llorar. Porque te queríamos. Por eso las palabras de miel de mis poemas de papel y mi pluma de trovador de hacia años -al verse pisoteadas por tu desdén y abandono- se hicieron de hiel, de hierro y de sangre. Y supe encender mis arengas con alarmas de guerra, y crispase mis manos en un arma de fuego. Y entrar un día de enero, 26, en tu Barcelona, con botas de montar. Vestido de soldado y con un ansia incontenible de gritarte: !Mía!... ¿Ves como nuestros labios se acercan? ¿Ves como a flores y a imperio huele el aire? ¿Ves como la sangre se ha hecho espuma blanca de mar?

Ernesto Giménez Caballero: "Amor a Cataluña", 1.942

Bailes Modernos - March

Fa un temps que Terrassa ha engrossat la família de l'anomenada "imatgeria popular". Els vells i nous gegants no estan deseparats. "La Pajara", el "Cirili", i un seguit de capgrossos els hi fan costat. L'autor d'alguns d'aquests personatges, Joan Ignasi Ros, ha ocupat ara la sala dels Amics de les Arts amb unes figures un xic estranyes que formen part del "Retrat d'un cambrer".

-Què vols comunicar?

-Una mica intento desxifrar el nivell de les relacions humanes i la violència que comporten aquestes relacions. Tot això queda representat per objectes, símbols que comporten aquesta violència: arma, treball com esclavatge, l'agressió del cambrer també la traspassa, aquesta violència

-I el cambrer és una excusa?

-El personatge en si del cambrer m'ha anat molt bé per donar tot aquest to que volia en el contingut. Tantmateix, són personatges actuals, del carrer. I quan més status social representen, més agressivitat.

-I a nivell formal?

-Són formes ancestrals i orgàniques que podrien semblar-se a l'època prehistòrica de l'era paleolítica. Formes reivindicatives i suggerents aportant formes noves i volums nous. En el volum penso que no s'hi gasta el color. Jo m'he atrevit a fer-ho. De fet el color juga un paper secundari. Pretenc donar una estètica nova, marcant les pautes en l'escultura i en l'art en si mateix.

-Què et sembla que dirà el públic?

-Es bastant assumible.

No és difícil, ni complicat d'entendre. I a més, intento

que el meu art sigui així.

-Però aquestes escultures de colors...

-Els romans i els grecs ja pintaven escultures. Amb les pautes del Renaixement no n'hi ha prou. Pintar ara una escultura és lligar el passat i lligar-ho amb la cosa moderna. Les arrels estan molt bé i cal aprofitar-les, aportant també coses noves.

-Com ho tens això de ser artista a Terrassa?

-Hi ha poques possibilitats de fer coses i poc públic. És una ciutat ex-industrial i això és molt fotut. La gent es tanca a casa i s'interessa molt poc. Això et fa sentir absurd i penses que el que fas no tindrà ressó.

I paral·lelament, "permet que es faci un treball d'èlit i d'avantguarda, enriquint els papers dels crítics i no un tipus d'art que pugui fer vibrar a la gent sense ànims de lucre".

-Creus que hauria d'existir un tipus de sala, diguem-ne municipal?

-Hauria d'haver una sala seriosa, d'aquest tipus on tothom pugués dir la seva, però amb certs criteris. Que es presentessin coses més innovadores, fugint una mica de tot l'art de galeria privada.

-On et sembla que les teves peces tindrien el seu lloc?

-L'art popular ha de figurar als llocs públics perquè cridi l'atenció a tots nivells. Art viu al carrer.

I aquesta transformació cal també a nivell de la societat i la ciutat. L'art urbà pot donar color a la vida, i una mica més de sensibilitat. Crec que s'ha d'anar més pel camí del sentiment que del raonament. Les meves escultures són més per sentir i menys per pensar"

ROSER VENTURA.

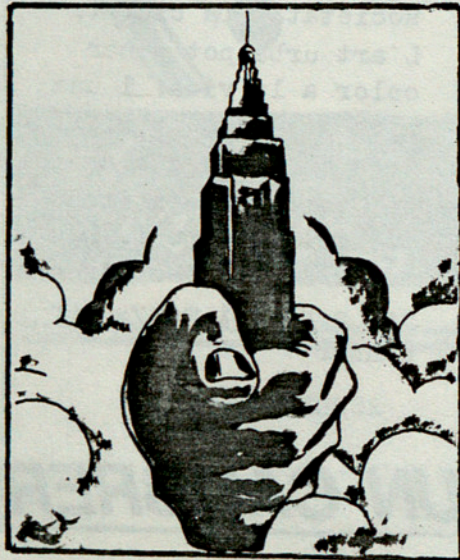
RETRAT D'UN CAMBRER

últimes drogues darreres literatures

Burroughs, Cocteau, De Quincey, Benjamin... Els noms clàssics dins de la barreja de drogues i literatura són importants.

- "Basketball Diary" JIM CARROLL (Editat en Starbooks)
- "Los niños de la estación del zoo" CHRISTIANE F. (Argos Vergara)
- "Azul casi transparente" RYU MUKARAMI (Anagrama)
Llegiu-los i entendreu perquè aquests llibres no es vendran mai. I si coses com "Pregúntale a Alicia". Són llibres adults tractant seriosament un tema difícil.

Ara bé, no pretenc parlar d'ells, força bons i coneguts, sinó de tres autors i tres llibres que encara no gaudeixen del prestigi dels anteriors. Parlem primer del "Basketball Diary" de JIM CARROLL, un llibre vitalista. Se suposa que són diaris de l'autor al llarg dels anys de la seva adolescència i el seu progressiu acostament a la

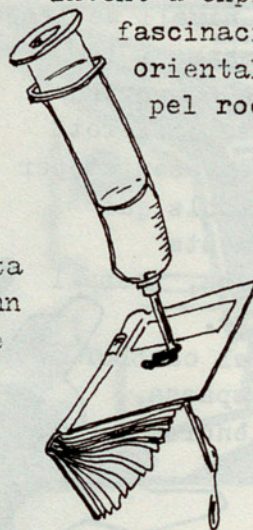
droga. El leitmotiv és però obsessió de Jim amb el bàsquet no professional, arribant a jugar fins i tot quan el cavall li surt per les orelles. Quasi documental, el llibre es beneficia d'una fama extra pels mitòmans de Nova York i perquè l'autor és també rocker amb diverses grabacions.

El llibre, malgrat no existir ja la col·lecció Star Books es pot adquirir al mercat de Sant Antoni o a botigues del carrer Hospital de Barcelona al preu de 150 ptes.

"Los niños de la estación del zoo" és més complicat. Els periodistes de la revista alemanya Stern, Kai Herrmann i Horst Rieck, van escriure el llibre a partir de converses sostenides amb Christiane F., menor de edad i addicta. Com a bons periodistes s'han mantingut en un segon lloc deixant que la noia conti la seva i cal dir que Christiane F. sap com contar una història impressionant sense exageracions ni demagògia. Es la seva memòria i amb ella passem pels carrers d'un Berlín fred i glaçat. I a diferència de l'anterior no és aquest un llibre vitalista sinó torturat i angoixant. Existeix una pel·lícula dirigida per Ulrich Edel i interpretada per Natja Brunckhorst basada en el text que comentem i estrenada a Espanya com "Yo Cristina F."

A "Azul casi transparente" hi ha en canvi una

acceptació fatalista i resignada de la convivència amb la droga que de vegades es pot interpretar com una lúcida autodestrucció. És també un assaig sobre el colonialisme: la vida dels japonesos protagonistes al costat de militars americans és una constant degradació. Val a dir però que ells no tenen cap valor moral que defensar i que es troben desarrelats a casa seva. És també un intent d'explicar la fascinació que un oriental pot sentir pel rock'n'roll.

Quin és llavors el denominador comú d'un americà, una alemanya i un japonès? La seva voluntat de donar testimoni tan de la seva vida personal a través de la droga, com del contexte de la societat en que viu.

MARC GILLES

by DOLORS FONT

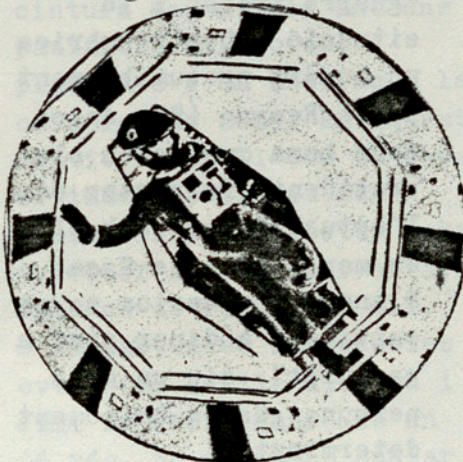
2010

novel·la independent.

Els enigmes del 2.001
"2.010" dona respostes bastant plausibles a les qüestions que van quedar penjades al "2001" perquè es va espatllar HAL? Què va passar amb l'astronauta BOWMAN? Evidentment, no és el nostre objectiu explicar-vos aquests detalls. És molt més interessant descobrir-ho llegint o veient "2010". Bàsicament, però, "2010" és una història independent que explica les incidències d'una missió especial conjunta entre russos i americans en una nau soviètica, per tal de recuperar una nau estadounidense abandonada a l'espai. Tantmateix et permet de retrobar-te amb HAL, l'ordinador, que ara ja no és dolent i amb l'astronauta Dave BOWMAN (a la pel·lícula està interpretat de bell nou per KEIR DULLEA, darrerament refugiat a la TV i que a "2.010" el podem veure tan envellit com el Dustin Hoffman de "Pequeño gran hombre") Helen Mirren, actriu shakespeariana i cinematogràfica anglesa, interpreta a la pel·lícula el paper de

El 1.950 Arthur C. Clarke va escriure "The sentinel", un conte de nou pàgines escasses que explicava la troballa per part d'uns astronautes d'una misteriosa piràmide de vidre gegantina a la lluna. El 1.965, el director Stanley Kubrick va pensar que aquell conte podria servir de base a una pel·lícula, va comprar-ne els drets i es va posar en contacte amb Clarke. Entre els dos van escriure el guió del que seria "2001", una de les millors pel·lícules de la història del cinema, i la que donà, per fi, prestigi al gènere de la ciència-ficció en la vessant cinematogràfica. Durant el llarg rodatge, Clarke va aprofitar per a escriure, a partir del guió del film, la seva novel·la "2.001", continuació del conte esmentat anteriorment. La novel·la es va publicar el 1.968 coincidint amb l'estrena de la pel·lícula, una pel·lícula una mica diferent del llibre atès

que Kubrick va simplificar i modificar el guió que ell i Clarke havien escrit a mitges. El públic, i els productors volien que n'escrivis la segona part. Durant anys l'escriptor s'hi negà al·legant que "2.001" no tenia continuació possible. El 1.982 després d'haver reunit cartes de milers de lectors que volien resposta als interrogants plantejats per "2001", Arthur C. Clarke va escriure i publicar "2010", una segona part no gens

forçada que continuava el film més que no pas el llibre. I que també es podia llegir com una

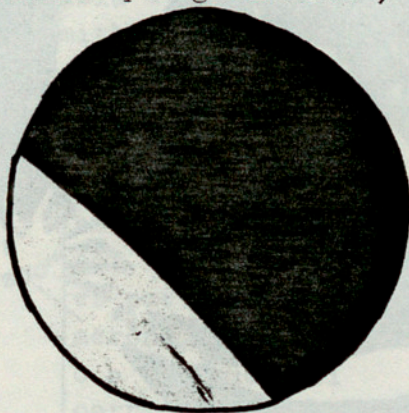
comandant de la missió (un paper que a la novel·la era compartit per dos personatges, un home i una dona). Ella és una russa ben diferent de la Greta Garbo de "Ninotchka" o la Katherine Hepburn de "Faldas de acero". La resta de la tripulació soviètica és interpretada per actors desconeguts d'origen rus. El protagonista, però, és un americà, interpretat per Roy Scheider, ben conegut sobretot per "Tiburón" i "All that jazz". Entre els membres americans de la tripulació hi podem veure John Lightgow, al qual recordem de "El mundo según Garp".

Una adaptació bastant fidel

Els productors americans esperaven amb candeletes la publicació de "2.010", ja que hi veien un negoci segur. I probablement, com a bons americans també els devia agradar la idea de Clarke de donar bona part dels personatges russos de la història noms de disidents soviètics, la qual cosa, però, no ha impedit que "2.010" s'hagi publicat puntualment a la URSS.

Stanley Kubrick no estava disponible per a rodar la presumpta seqüela, si és que mai havia pensat en fer-ho. L'home estava enfeinat amb els preparatius i el rodatge, gairebé secret, de "Full metal jacket", una pel·lícula de la que pràcticament nomé s'en sap que hi surt la Shari Belafonte, filla del rei del Calypso i actriu

procedent de la TV. Com a director substitut, els directors van pensar primerament en l'australià Peter Weir ("Picnic en Hanging Rock", "El año que vivimos peligrosamente") i

finalment ho van proposar a Peter Hyams. Inicialment Hyams no s'hi veia amb cor. En la seva filmografia ja hi havia pel·lícules de ciència-ficció com "Capricorn One" o "Outland -Atmosfera cero-", però ell sabia que no era Kubrick. Tantmateix, tampoc no ho pretenia i a la fi va acceptar l'encàrrec.

Hyams ha adaptat amb força fidelitat la novel·la, malgrat alguns canvis poc substancials, un afegitó conjuntural totalment innecessari per al desenvolupament de la història sobre/contra la "guerra freda" i la situació a Centreamèrica i un acudit presumiblement sobre Reagan ("la única cosa bona que tenen els presidents feixistes com l'actual és que amb ells es menja bé a la Casa Blanca, l'anterior no et convidava a dinar sinó a pasturar", diu un dels personatges en un moment determinat).

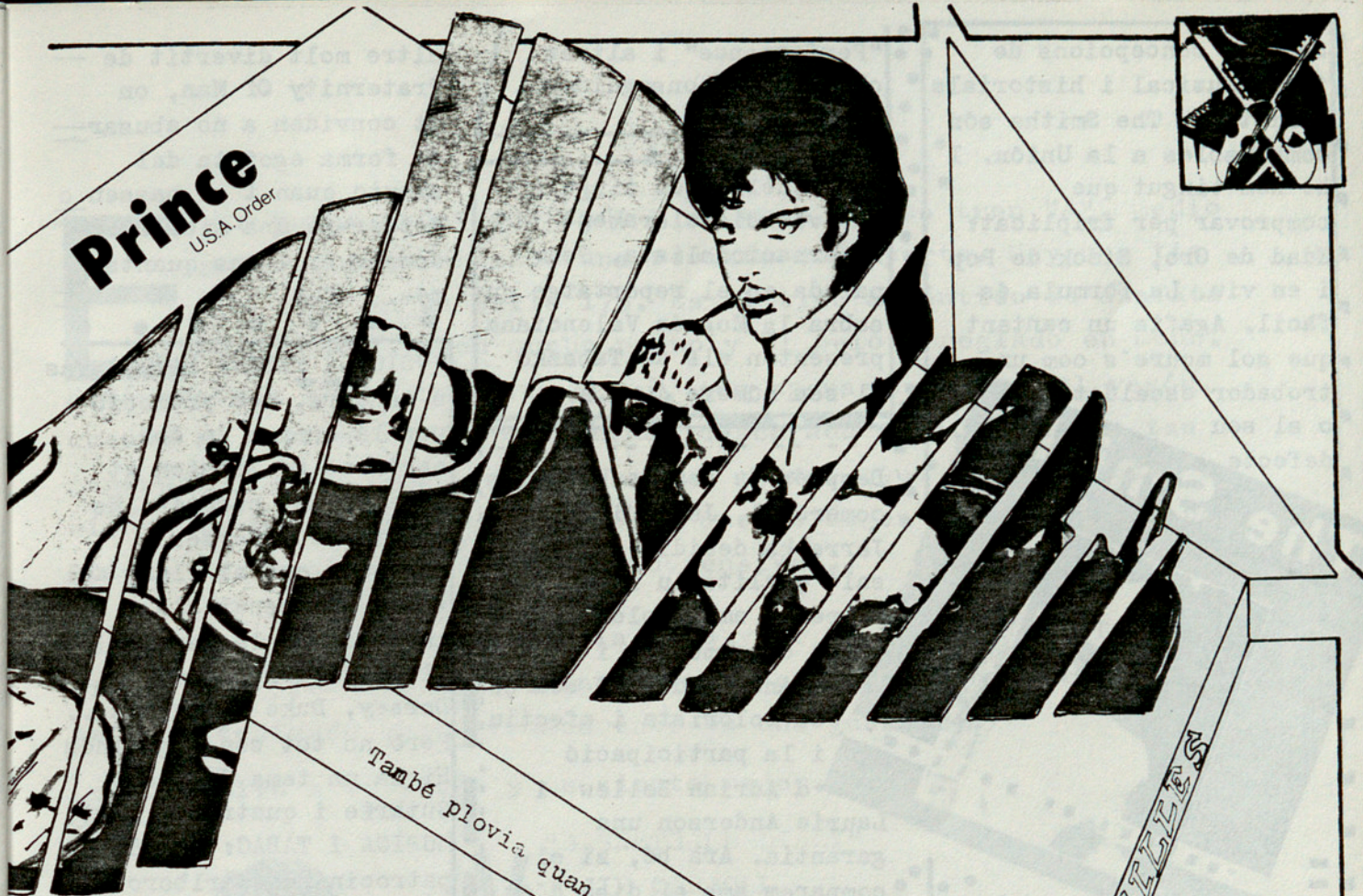
De passada, Hyams ha aprofitat l'ocasió per a

demostrar que a més de realitzador és un excel·lent director de fotografia. També és el productor i el guionista del film. Mentre escrivia el guió, mantenia correspondència constant amb Clarke per tal d'assegurar-se que no traïa l'esperit de l'autor.

Es un error veure "2010" comparant-la amb "2001". Per tal de passar-ho bé cal que oblideu Kubrick i en sortireu satisfets. Cap al final de la pel·lícula, russos i americans desafien les ordres dels seus governs respectius, que preparen amb afany la tercera guerra mundial, per tal de salvar-se mútuament la vida. Una mena de cant a la solidaritat internacional que a la novel·la no hi era perquè realment no hi feia falta: els russos i els americans inventats per Clarke eren amics des del primer moment. El final potser és una mica ingenu però ja és molt que hi sigui, tenint en compte que "2010" és un film americà realitzat en l'era de Ronald Reagan.

Prince
U.S.A. Order

També plovia quan vaig veure "Purple Rain"

MARC GILLES

Cert. Queia una pluja bruta que donava a la terra i el cel un color vermellós com la cançó de Prince. Quin millor moment per anar-hi? El primer que cal dir al parlar de "Purple Rain" és la inutilitat de comparar al seu protagonista amb Michael Jackson. Prince i ell només se semblen en que són negres i han tingut èxit, i prou. La resta són elucubracions molt poc originals.

Pel que fa a la pel·lícula, caldria distingir entre la part narrativa i la part musical o d'actuacions. La primera ens conta una pseudobiografia on es barreja "Rebelde sin causa" per enèsima vegada amb "A Star is born" amb final feliç: adolescent difícil amb problemes familiars i afeccionat a la música veu com triomfa en aquest camp la noia que estima abans que ell i de la mà d'altre home. Com veieu res d'especial, un melodrama

correntet.

La part musical és molt diferent. Prince és un músic audaç i ambiciós amb gran habilitat per barrejar el funk, el soul i el rock. És pura energia a dalt d'un escenari i a més a més la seva història és també molt molt visual. Una imatge entre moltes: despullat de cintura cap a dalt amb uns pantalons amb botons platejats i un antifaç a la cara fet de setí. En aquest sentit, tan ell com la seva estimada Apollonia són discretíssims: escots, roba interior i capes per ella, i camises de randa per ell. D'imatge, dues influències evidents: Little Richard i Jimi Hendrix. Clar que en té més. No dubta en cantar "Purple Rain" com si fós Dylan o representar la pantomima d'una fellatio en la tradició d'Un Bowie-

-Ronson, de l'època de Spiders from Mars. Totes les cançons són particularment bones però jo em quedo amb els dos singles: "Purple Rain", com el títol del film, i "When the doves cry". I per cert la banda sonora ha guanyat l'òscar d'enguany en aquesta modalitat (però no el de la millor cançó, que va ser per Stevie Wonder i "I just call to say to love you"). Finalment, veure "Purple Rain" és una excusa per veure els amics de Prince tocant. Està la seva banda, The Revolution, barreja d'homes i dones blancs i negres, The Time, liderat per Morris Day, el rival de Prince en el film, i Apollonia Six

MARC GILLES

Salvant concepcions de tipus musical i historials delictius, The Smiths són comparables a la Unió. I ho hem tingut que comprovar per triplicat: Edad de Oro, Stock de Pop i en viu. La fórmula és facil. Agafis un cantant que sol moure's com un trobador escaldat o al seu defecte

com el Bruce Lee. Crear-se una música d'allò més monòtona per tal de demostrar que s'és prou sensible com perquè els altres no lliguin res. I per finalitzar-ho cercar referents culturals de llargada (Vian, Tintin, Wilde i Queta Claver), per donar el toc hortera. Decididament si l'ona depressiva havia de ser el feliç bastard del siniestrisme, no deixem de quedar-nos durament deprimits. R.A.

Advertència pels fans de Sex Pistols o PIL que a més els agradi el cinema: no aneu a veure "Copkiller" ni que us regalin l'entrada. John Lydon (que no canta i es passa la meitat de la pel·lícula en roba interior) fa el que pot amb Harvey Keitel per salvar una barreja infam de "The Servant",

"Performance" i altres obres més aconseguïdes. M.G.

Per aquells que tinguin una vocació clarament internacionalista, feu parada en el reportatge que sobra la Moguda Valenciana, presenten els de Tabazko el seu número 4. R.A.

Després de fer de Vangelis comercial, Jean Michel Jarre ha decidit fer un salt qualitatiu i es despenja amb Zoolook, el seu disc modern i d'avantguarda. El seu so és colorista i efectiu, i la participació d'Adrian Bellew, i Laurie Anderson una garantia. Ara bé, si el comparem amb el disc d'en David Byrne i Brian Eno o amb experiments de Can, empalideix. De tota manera, "Zoolok" no deixa de ser agradable i recomanable M.G.

Si les constel·lacions astrals no fallen i els auguris primaverals tampoc aquest any podria acabar amb la notícia de la primera grabació, a Madrid d'un disc d'Arcana. Amb alguna gran companyia al darrera, i molt possiblement, sota un altre nom. R.A.

Reposició d'EASY RIDER, fil mític on hi hagi. La banda sonora inclou coses de Steppenwolf, Hendrix, Roger McGuinn, un tema dels Holy Model Rounders (on tocava l'avui famós Sam Shepard) un

altre molt divertit de Fraternity Of Man, on et conviden a no abusar de forma egoista del canuto quan t'el passen o deixar-ne una mica als companys. I uns quants més. M.G.

MUSICA I TABAC: (1) Si vas a Andorra, com promoció per la compra de dos cartrons de Winston et regalen una cassette. Es tracta de diverses músiques que al llarg del temps han sonat als anuncis de la marca: Glenn Miller, Tommy Dorsey, Duke Ellington... Però no tot són big-bands Hi ha un tema de Woody Guthrie i quatre de Elvis
MUSICA I TABAC: (2) El patrocini de Marlboro al festival de country celebrat a Montjuïc el passat 17 d'Abril. Considerant que el concert a nivell de cachet costava ja 30 milions i que només van anar 2.000 persones, es compren. M.G.

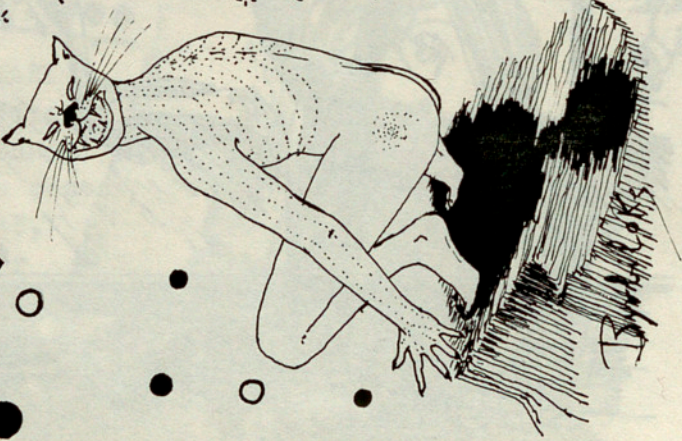
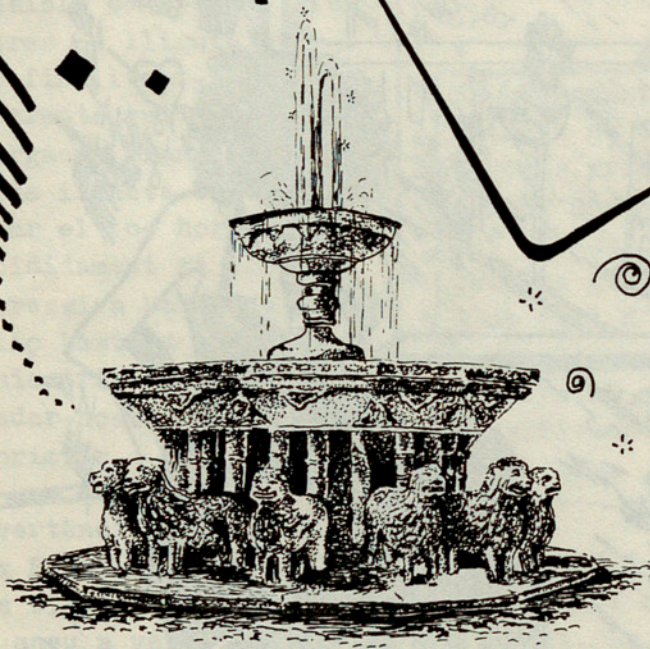
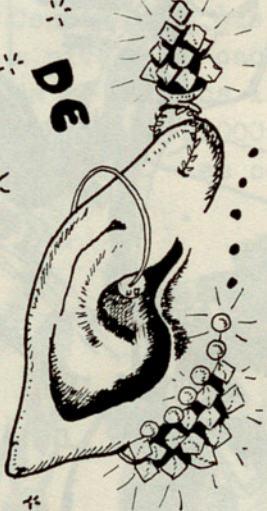
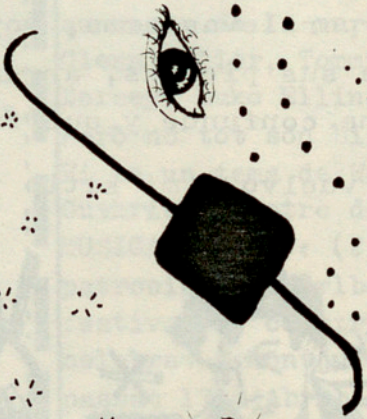
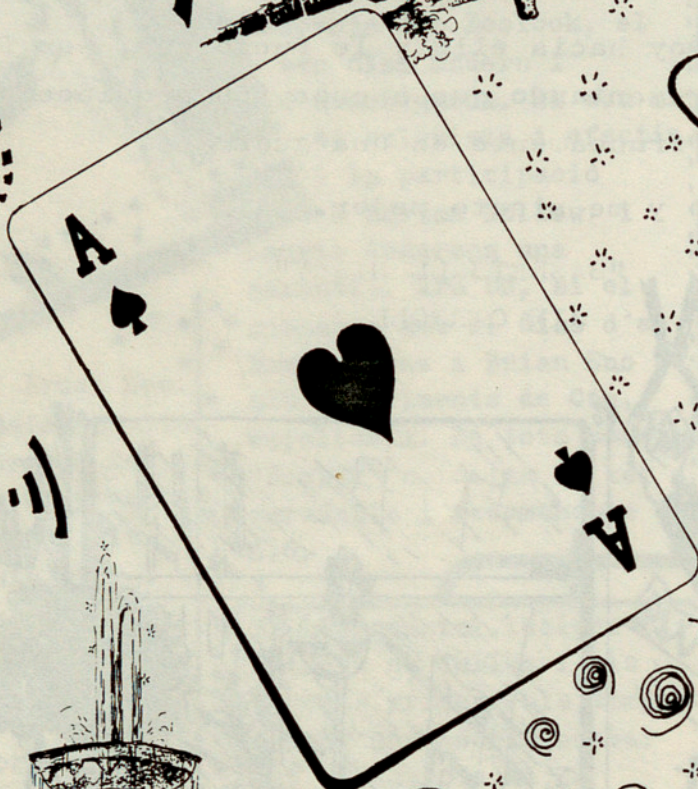
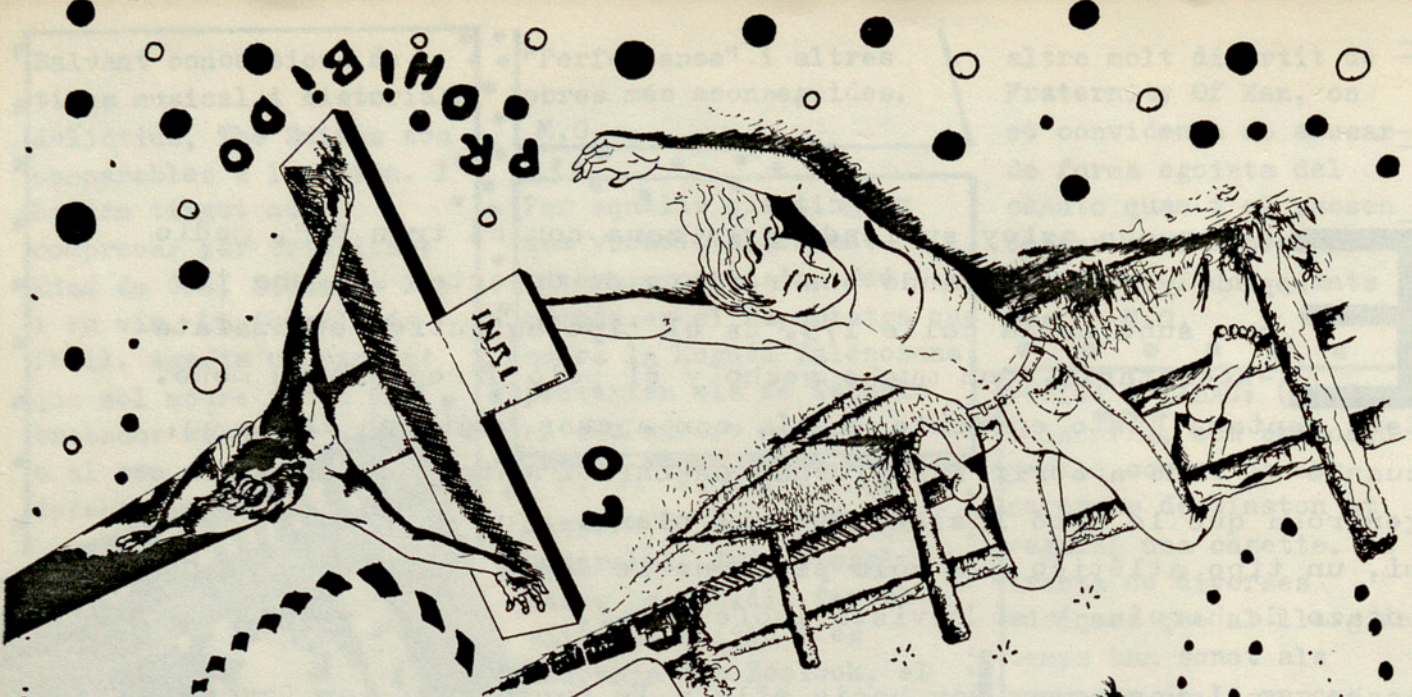

Esta noche estoy subiendo a la zona con el tren "A", medio pedo y medio mirando una revista de deporte. Hay una tia que sube en la calle 175. Es el tipo auténtico de azafata-secretaria, con mucho pecho y el pelo arreglado en moño. Está sentada justo enfrente de mí, con apenas nadie en el vagón, cuando se pone a abrir sus piernas descaradamente, de forma tan generosa que le veo las bragas azul claro. ¿Qué esperan todas de mí, un tipo atlético que sólo pide que le dejen en paz con su pelotazo de heroína y su revista inofensiva?.

Acabo por levantarme, voy hacia ella y le ruego que, por favor, cierre sus piernas, argumentando que apenas tengo quince años y esto me confunde y que francamente es una guarrada.

Luego vuelvo a mi sitio y me siento mejor.

EL

DES

